

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65 Ondřejov
tel. 775 388 400, info@astro.cz

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

Fričova 298, 251 65 Ondřejov

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 179 ze 4. 1. 2013

Startuje celosvětová kampaň pro veřejnost GLOBE at Night 2013

Na počátku roku 2013 vstoupila do svého osmého ročníku pozorovací kampaň GLOBE at Night, která se zabývá mapováním světelného znečištění po celém světě. Právě díky jejím aktivitám se světelné znečištění dostává do povědomí širší veřejnosti, která jej začala vnímat coby vážný a globální problém, jež ovlivňuje životy řady lidí i zvířat. V loňském roce bylo zaznamenáno 16 850 pozorování z 92 zemí včetně České republiky. Letos bude pozorování probíhat v těchto termínech:

3. až 12. ledna
31. ledna až 9. února
3. až 12. března
31. března až 9. dubna
29. dubna až 8. května

Se **světelným znečištěním** se setkávají obyvatelé všech hustě osídlených oblastí, zejména pak lidé žijící ve velkých městských aglomeracích. Ty jsou totiž doslova zaplaveny nepřeborným množstvím světelných zdrojů (např. pouličních lamp, reklamních poutačů, halogenových reflektorů apod.), které mnohdy svítí naprosto chaoticky a navíc bezúčelně do svého okolí. Světlo, rozptýlené v zemské atmosféře, pak škodí nejen astronomům, kteří díky němu nevidí hvězdné nebe, ale také zvířatům a lidem. Dostatečná tma zajišťující kvalitní spánek a tím i odpočinek, je totiž pro lidský či zvířecí organismus stejně důležitá, jako denní světlo.

Právě světla je ale ve velkých městech až příliš. Přesvědčit se o tom může každý, kdo se v noci podívá na nebe. Zatímco v tmavých oblastech nezatížených světelným znečištěním mohou lidé na nebi spatřit až několik tisícovek hvězd, ve městech se musí jejich obyvatelé spokojit s pouhými stovkami či desítkami stálic. Světelné znečištění nás tak připravuje o hvězdné nebe, Mléčnou dráhu nebo netradiční přírodní úkazy, jakými jsou například polární záře, komety či meteory.

Projekt GLOBE at Night 2013 přináší oproti minulým ročníkům ještě více rozšířenou pozorovací kampaň, která jednoduchým způsobem monitoruje rozsah a vývoj světelného znečištění na celé

planetě Zemi. Kdokoliv může přispět ke zpřesnění informací o současném stavu světelného znečištění na naší planetě. Stačí, když v termínech 3. až 12. ledna, 31. ledna až 9. února, 3. až 12. března, 31. března až 9. dubna nebo 29. dubna až 8. května vyhledá na noční obloze asi hodinu po západu Slunce souhvězdí Oriona či Lva a zkusí odhadnout, jak slabé hvězdy z daného souhvězdí ještě vidí. Obě souhvězdí jsou přitom natolik nápadná, že je snadno dohledají i laikové, kteří se na nebi jinak neorientují. Napomohou jim v tom i tiskové materiály (speciální vyhledávací mapky), které organizátoři GLOBE at Night za tímto účelem připravili.

V České republice se do projektu GLOBE at Night 2013 zapojily zejména instituce zaměřené na astronomická pozorování, tedy například Česká astronomická společnost nebo Hvězdárna a planetárium Brno. Právě na webových stránkách brněnské hvězdárny „<http://www.hvezdarna.cz/globeatnight>“ naleznete podrobné informace k celé kampani včetně návodu na pozorování. Oficiální, avšak anglické stránky akce, jsou pak k dispozici na internetové adrese „<http://www.globeatnight.org>“, najdete zde ale i slovenskou verzi formuláře pro pozorování.

Záměrem projektu GLOBE at Night ovšem není pouze mapování světelného znečištění napříč celým světem, ale také snaha přimět lidi podívat se občas na noční oblohu.

Odkazy:

GLOBE at Night (celosvětové stránky) – <http://www.globeatnight.org>

Světelné znečištění ve spotu „Dny bez nocí“ Hvězdárny a planetária Brno – <http://www.youtube.com/watch?v=WF90MWbcpoA>

Záchrana noční oblohy - <http://www.youtube.com/watch?v=GC01sVhPcUI>

Mgr. Jan Píšala

Hvězdárna a planetárium Brno, p.o.

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/media>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obračejte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 226 258 411, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.